

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

A tartás a szülők és a gyermekek, a házastársak és az élettársak, az egyenes ági rokonok, valamint – a családjogi törvény (*Obiteljski zakon*) által meghatározott esetekben – a mostohagyermek és a mostohaszülők kötelezettsége és joga. E személyek saját képességüknek és az eltartott személy szükségleteinek megfelelően járulnak hozzá kölcsönös tartásukhoz az említett törvénnyel összhangban.

Elsősorban a *szülők* kötelessége kiskorú gyermekük eltartása. A munkaképes szülők nem mulasztják el gyermekük gondozására vonatkozó kötelességüket. Ha egy szülő nem tartja el kiskorú gyermekét, az e szülő ágán lévő *nagyszülőknek* kell eltartaniuk a gyermeket. A *mostohaszülőnek* akkor kell eltartania a kiskorú mostohagyermekét, ha a mostohagyermek nem tartja el a szülője.

A szülőknek – külön jogszabályoknak megfelelően – legfeljebb 26 éves koráig el kell tartaniuk a középiskolai, egyetemi tanulmányokat folytató vagy szakképzésben részesülő, illetve alsó- vagy középfokú felnőttoktatásban részt vevő, a kötelezettségeinek rendszeresen és megfelelően eleget tevő nagykorú gyermeküket.

A szülőknek el kell tartaniuk azt a nagykorú gyermeküket, aki befejezte tanulmányait, de a tanulmányok befejezését követően egy évig nem talál munkát, feltéve, hogy a gyermek nem töltötte még be a 26. életévét. A nagykorú gyermek eltartásának kötelezettsége a tanulmányok befejezésétől számított egy év letelte előtt megszűnik abban az időpontban, amikor a gyermek betölti a 26. életévét.

A szülőknek mindaddig el kell tartaniuk a súlyos és tartós betegség vagy fogyatékoság miatt munkaképtelen nagykorú gyermeküket, amíg ez a munkaképtelenség fennáll.

A *nagykorú gyermeknek* el kell tartania a munkaképtelen és a megélhetéshez elegendő anyagi eszközzel nem rendelkező, vagy a saját vagyoni eszközeiből ezeket az anyagi eszközöket előteremteni nem képes szülő. A *nagykorú mostohagyermeknek* el kell tartania a munkaképtelen és a megélhetéshez elegendő anyagi eszközzel nem rendelkező, vagy a saját vagyoni eszközeiből ezeket az anyagi eszközöket előteremteni nem képes, és a mostohagyermekét hosszú ideig eltartó vagy róla hosszú ideig gondoskodó mostohaszülőjét. A *nagykorú unokának* el kell tartania a munkaképtelen és a megélhetéshez elegendő anyagi eszközzel nem rendelkező, vagy a saját vagyoni eszközeiből ezeket az anyagi eszközöket előteremteni nem képes, és az unokát hosszú ideig eltartó vagy róla hosszú ideig gondoskodó nagyszülőjét.

Az a *házastárs*, aki munkaképtelensége vagy munkanélkülisége miatt nem rendelkezik elegendő anyagi eszközzel a megélhetéshez, vagy a vagyoni eszközeiből nem képes előteremteni ezeket az anyagi eszközöket, jogosult a másik házastárs általi tartásra, ha ez utóbbi házastárs elegendő anyagi eszközzel és lehetőséggel rendelkezik ahhoz, hogy ilyen tartást nyújtson. A házastársak tartására vonatkozó szabályok megfelelően alkalmazandók az *élettársak* tartására is az élettársi közösség fennállásának ideje alatt.

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

Elsősorban a szülők kötelessége kiskorú gyermekük eltartása. Ha egy szülő nem tartja el kiskorú gyermekét, az e szülő ágán lévő nagyszülőknek kell eltartaniuk a gyermeket. A mostohaszülőnek akkor kell eltartania a kiskorú mostohagyermekét, ha a mostohagyermek nem tartja el a szülője.

A szülőknek – külön jogszabályoknak megfelelően – legfeljebb 26 éves koráig el kell tartaniuk a középiskolai, egyetemi tanulmányokat folytató vagy szakképzésben részesülő, illetve alsó- vagy középfokú felnőttoktatásban részt vevő, a kötelezettségeinek rendszeresen és megfelelően eleget tevő nagykorú gyermeküket.

A szülőknek el kell tartaniuk azt a nagykorú gyermeküket, aki befejezte tanulmányait, de a tanulmányok befejezését követően egy évig nem talál munkát, feltéve, hogy a gyermek nem töltötte még be a 26. életévét. A nagykorú gyermek tartásának kötelezettsége a tanulmányok befejezésétől számított egy év letelte előtt megszűnik abban az időpontban, amikor a gyermek betölti a 26. életévét.

A szülőknek mindaddig el kell tartaniuk a súlyos és tartós betegség vagy fogyatékoság miatt munkaképtelen nagykorú gyermeküket, amíg ez a munkaképtelenség fennáll.

Nagykorú a 18. életévét betöltött személy.

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

Szociális ellátóközponthoz és bírósághoz kell fordulni.

A tartás *kötelező tanácsadási* eljárásban szabályozható. A kötelező tanácsadásra a házasság felbontására irányuló eljárás megindítása előtt kerül sor, ha van közös kiskorú gyermek, valamint a szülői felügyeleti joggal és a gyermekhez fűződő személyes kapcsolatokkal összefüggő más bírósági eljárások megindítása előtt. A családjogi törvénynek a házasság felbontására irányuló eljárás megindítása előtt azon esetben kötelező tanácsadásra vonatkozó rendelkezései, ha van közös kiskorú gyermek, a szülői felügyeleti joggal és a gyermekhez fűződő személyes kapcsolatokkal összefüggő eljárások megindítását megelőző kötelező tanácsadásra is alkalmazandók, ha a gyermek szülei különválnak. A kötelező tanácsadás az egyik fél által valamelyik szociális ellátóközponthoz benyújtott kérelem nyomán indul. Ha a szülők nem egyeztek meg a közös szülői felügyeletre vonatkozó tervben, a szociális ellátóközpont tanáccsal látja el őket annak érdekében, hogy családjogi közvetítői eljárás keretében próbáljanak meg egyezsége jutni a családjogi törvény rendelkezéseivel összhangban.

A tartás *családjogi közvetítői eljárás* útján rendezhető, amelyben a felek családjogi közvetítők segítségével tesznek kísérletet a családi viták megegyezés útján történő rendezésére. A családtagok önként vesznek részt a családjogi közvetítői eljárásban, és csak a családjogi közvetítői eljárás első találkozáján kell részt venni a házasság felbontására irányuló eljárás megindítása előtt. A családjogi közvetítői eljárás elsődleges célja a közös szülői felügyelettel és a gyermeket érintő egyéb kérdésekkel kapcsolatos döntéshozatal. A közös szülői felügyeletre vonatkozó terv vagy a családjogi közvetítői eljárás során létrejött egyéb egyezségek akkor válnak végrehajthatóvá, ha a bíróság a felek kérelmére jóváhagyja azokat nemperes eljárásban. A családjogi közvetítői eljárás a bírósági eljárástól függetlenül, a bírósági eljárás megindítását megelőzően, annak ideje alatt vagy annak befejezését követően is lefolytatható.

A gyermektől külön élő szülő által fizetendő tartás összege a *közös szülői felügyeletre vonatkozó tervben* is meghatározható, amelyet a szülők maguk is elkészíthetnek a kötelező tanácsadás, valamint a családjogi közvetítői eljárás során. Ha a közös szülői felügyeletre vonatkozó tervet nemperes eljárásban jóváhagyás céljából benyújtják a bírósághoz, az végrehajthatóvá válik a családjogi törvénnyel összhangban.

A gyermek tartási követelést nyújthat be *tartás megállapítására irányuló egyszerűsített nemperes eljárásban*. Ezen eljárásban a gyermek és a tőle külön élő szülő vesznek részt félként. A gyermeket az a szülő képviseli a tartási eljárásban, akivel a gyermek él. A tartási ügyekkel kapcsolatos egyszerűsített

eljárásban az általános illetékességgel rendelkező bíróság mellett a gyermek lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti bíróság is joghatósággal rendelkezhet.

Tartási követelésekre vonatkozó bírósági határozatok meghozatalára házassági jogvitákban, az anyaság vagy apaság megállapítására irányuló ügyekben, valamint a szülői felügyelettel kapcsolatos ügyekben kerülhet sor a családjogi törvénnyel összhangban.

A házasság felbontása esetén a házastársak a tartás összegét, a tartási kötelezettség teljesítésének módját és a tartási kötelezettség időtartamát meghatározó tartási megállapodást köthetnek. A házastársak írásban is megköthetik a tartási megállapodást, és azt a bíróság elé terjeszthetik nemperes eljárásban történő jóváhagyásra, miáltal a megállapodás végrehajthatóvá válik.

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

A gyermektartásdíj megállapítására irányuló eljárásban a gyermek és a gyermeket a családjogi törvény alapján tartani köteles személy vesznek részt félként. A gyermeket az a szülő képviseli, akivel a gyermek él. A gyermekkel élő szülő beleegyezése esetén a szociális ellátóközpont képviseli a gyermeket a tartási eljárásban. A szociális ellátóközpont mellett a gyermekkel élő szülő is jogosult eljárási cselekményeket végezni. A szociális ellátóközpont és a gyermekkel élő szülő cselekményei közötti ellentmondás esetén a bíróság az összes körülményt és különösen a gyermek jólétét figyelembe véve állapítja meg, hogy a szociális ellátóközpont vagy a gyermek szülőjének cselekményét vegye-e figyelembe.

A szociális ellátóközpont köteles eljárni a gyermek nevében és tartási vagy tartásdíjmelés iránti eljárást indítani és folytatni, ha a gyermekkel élő szülő e jog gyermek általi megszerzését követően több mint három hónapig indokolatlanul nem gyakorolta ezt a jogot. A szociális ellátóközpont képviseli a gyermeket a tartási eljárásban, ha a gyermektől másik természetes vagy jogi személy gondoskodik. Ilyen esetekben a gyermek szülei nem jogosultak a szociális ellátóközpont mellett eljárási cselekményeket végezni a gyermek nevében, és a gyermek képviselőjére való jogosultságuk megszűnik, amikor a szociális ellátóközpont a gyermek nevében keresetet indít.

A polgári eljárásjogi törvény (*Zakon o parničnom postupku*) rendelkezései alapján a feleket csak ügyvéd képviselheti meghatalmazottként, amennyiben a jogszabályok másként nem rendelkeznek. A feleket meghatalmazottként eljáró egyenes ági rokon, testvér vagy házastárs is képviselheti, ha azok teljes cselekvőképességgel rendelkeznek, és nem jogellenesen végeznek jogi tevékenységet.

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

Olyan jogszabályból eredő tartási kötelezettséggel kapcsolatos jogviták esetében, amelyekben a felperes ilyen tartást követelő személy, – az általános illetékességgel rendelkező bíróság mellett – az a bíróság is joghatósággal rendelkezik, amelynek területén a felperes lakóhelye vagy tartózkodási helye található. Ha egy horvátországi bíróság azért rendelkezik joghatósággal egy jogszabályból eredő tartási kötelezettséggel kapcsolatos, nemzetközi vonatkozású jogvitában, mert a felperes lakóhelye Horvátországban található, az a bíróság illetékes, amelynek területén a felperes lakóhelye található. Ha egy horvátországi bíróság azért rendelkezik joghatósággal, mert az alperes olyan vagyontárggyal rendelkezik Horvátországban, amelyből behajtható a tartásdíj, az a bíróság illetékes, amelynek területén e vagyontárgy található.

A közös szülői felügyeletre vonatkozó terv jóváhagyására a gyermekkel kapcsolatos ügyben általános illetékességgel rendelkező bíróság rendelkezik joghatósággal.

A gyermektartási megállapodás jóváhagyására a gyermekkel kapcsolatos ügyben általános illetékességgel rendelkező bíróság rendelkezik joghatósággal.

A házastársi tartási megállapodás jóváhagyására az a bíróság rendelkezik joghatósággal, amelynek területén a házastársak közös lakóhelye található. Ha a házastársaknak nincs közös lakóhelyük, az a bíróság rendelkezik joghatósággal, amelynek területén a házastársak utolsó közös lakóhelye volt. Ha egy horvátországi bíróság azért rendelkezik joghatósággal egy házastársi tartási megállapodás jóváhagyására, mert a házastársak utolsó közös lakóhelye Horvátországban volt, az a bíróság rendelkezik joghatósággal, amelynek területén a házastársak utolsó közös lakóhelye volt.

Az egyszerűsített tartási eljárásban történő határozathozatalra az általános illetékességgel rendelkező bíróság mellett a gyermek lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti bíróság is joghatósággal rendelkezik.

6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

A polgári eljárásjogi törvény 89a. cikke szerint a felek az eljárás során személyesen vagy ügyvéd útján végezhetnek cselekményeket, a bíróság azonban felkérheti az ügyvéd által képviselt feleket arra, hogy – a peres ügy során megállapítandó tényállással kapcsolatos nyilatkozattétel érdekében – személyesen jelenjenek meg a bíróság előtt. Amennyiben a jogszabályok másként nem rendelkeznek, a feleket csak ügyvéd képviselheti meghatalmazottként. A 89a. cikk (3) bekezdése szerint a feleket meghatalmazottként eljáró egyenes ági rokon, testvér vagy házastárs is képviselheti, ha azok teljes cselekvőképességgel rendelkeznek, és nem jogellenesen végeznek jogi tevékenységet.

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

A bírósági illetékekről szóló törvény (*Zakon o sudskim pristojbama*) 1. cikke szerint a bíróságon folytatott minden eljárás esetén fizetendő bírósági illeték. Az illeték összegét a bíróságiilleték-táblázat határozza meg.

A bírósági illetékekről szóló törvény 16. cikke kimondja, hogy a gyermekek a tartási eljárás, illetve az e jogból eredő követelésekkel kapcsolatos eljárások részes feleiként mentesülnek a bírósági illetékek alól.

A polgári eljárásjogi törvény 172. cikke szerint a bírósági költségek megfizetése alóli mentességhez és a szakszerű jogi segítségnyújtáshoz való jog gyakorlásának módját és feltételeit a költségmentességet szabályozó külön jogi aktus határozza meg. A 176. cikk szerint amennyiben a felek a költségmentességre vonatkozó különleges szabályozás alapján gyakorolták a bírósági költségek alóli mentességhez való jogot, és amennyiben az eljárás során a bíróság megállapítja, hogy képesek megfizetni a bírósági költségeket vagy illetékeket, a bíróság haladéktalanul értesíti a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságot.

A költségmentességről szóló törvény (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*) meghatározza az ingyenes jogi segítségnyújtás célját, kedvezményezettjeit, típusait, a jogi segítséget nyújtó szervezeteket, a jogi segítség biztosításának feltételeit és eljárási rendjét, a határokon átnyúló jogi segítségnyújtást, a jogi segítségnyújtás finanszírozását, valamint a törvény végrehajtásának felügyeletét. A költségmentességről szóló törvény nem alkalmazandó, ha a költségmentesség biztosítására különleges szabályozásnak megfelelően kerül sor.

8 Milyen tartást fog valószínűleg megfizetni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

A gyermektartást mindig konkrét pénzüsszegként kell megállapítani.

A gyermekkel élő szülő mindennapi gondozással, a gyermektől külön élő szülő pedig a gyermek anyagi szükségleteinek pénzügyi támogatás formájában történő kielégítésével tesz eleget a gyermektartási kötelezettség rá eső részének.

A gyermeknek a bíróság által a peres ügy során meghatározott teljes anyagi szükséglete a lakhatási, étkezési, ruházatkodási, tisztálkodási, létfenntartási, oktatási, egészségügyi és a gyermekkel kapcsolatos más hasonló költségeken alapul. A gyermek teljes anyagi szükségletét a tartás fizetésére köteles szülő életszínvonalának megfelelően kell meghatározni.

A gyermek anyagi szükségletei megnövekedhetnek, ha egészségi állapota miatt folyamatosan fokozott gondozásra szorul, amit figyelembe kell venni a tartás összegének polgári eljárásban történő meghatározásakor.

A tartásra kötelezett szülőnek a bíróság által a polgári eljárásban megállapított teljes teherviselő képessége a tartás fizetésére köteles szülőnek a tartás összegének meghatározásakor fennálló jövedelmén és pénzügyi helyzetén alapul.

A szociális jólétért felelős miniszter évente egyszer és legkésőbb a folyó év áprilisának 1. napjáig meghatározza a teljes anyagi szükségletnek a Horvát Köztársaságban egy kiskorú gyermek havi tartásához szükséges minimális összegét jelentő, a gyermektől külön élő szülő által fizetendő minimális pénzösszeget.

A minimális összeg meghatározása a Horvát Köztársaságban az előző évben jogi személyek által foglalkoztatott személyek egy főre vetített havi nettó átlagbérének százalékos arányaként történik, mégpedig a következőképpen:

6 éves korig az átlagbér 17 %-a,

7–12 éves korú gyermek esetén az átlagbér 20 %-a, és

13–18 éves korú gyermek esetén az átlagbér 22 %-a.

A gyermektartási szükségletet illetően kivételesen alacsonyabb összeg is megállapítható, amely azonban nem lehet kevesebb a jogszabályi minimum felénél: ha a tartásra kötelezett személynek két vagy több gyermeket kell eltartania, vagy ha a gyermek saját jövedelmével járul hozzá tartásához.

A szociális jólétért felelős miniszter évente egyszer és legkésőbb a folyó év áprilisának 1. napjáig elkészíti a kiskorú gyermekek életkoruknak megfelelő átlagos szükségleteit, a tartás fizetésére köteles szülők fizetési osztályonként meghatározott jövedelmét és a horvát köztársaságbeli megélhetés átlagos költségeit tartalmazó jegyzéket.

A tartásra jogosult személy és a tartásra kötelezett személy keresetét nyújthat be a bírósághoz a tartás összegének növelése vagy csökkentése érdekében, a tartás megszüntetésére, illetve egy korábbi végrehajtható jogcím útján megállapított tartási mód módosítására vonatkozó határozathozatal érdekében, ha a körülmények megváltoztak.

A tartási követeléseket nem indexálják a Horvát Köztársaságban.

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

A tartást a bírósági határozatban meghatározott módon és személy részére kell fizetni.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

Ha a tartásra kötelezett személy nem fizeti önként a tartást, végrehajtási eljárás megindítására és lefolytatására kerül sor.

A gyermektartási követelés beszedésének a bérből és más rendszeres jövedelemből, valamint a számlán lévő pénzeszközökből történő letiltással való végrehajtását az egyéb követelések végrehajtása előtt kell foganatosítani, azok felmerülésének időpontjától függetlenül.

A tartásra kötelezett személy a bírósági tárgyaláson jegyzőkönyvbe vagy arról szóló különleges közjegyzői okiratba vetetheti hozzájárulását, hogy bére, nyugdíja vagy hasonló pénzbeli jövedelme egészben vagy részben zár alá vehető a tartásra jogosult személy által támasztott követelés beszedése érdekében, és hogy a kifizetéseket közvetlenül a tartásra jogosult személy részére kell teljesíteni az említett okiratban foglaltaknak megfelelően. Az ilyen okiratot egy példányban kell kiállítani, és az egy jogerős végrehajtási lap joghatásával bír.

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre

Az a kiskorú gyermekétől külön élő szülő, aki a kiskorú gyermeke után nem fizet tartást, a tartáshoz való jog megállapításának napjától a keresetindítás napjáig számított kompenzációt köteles fizetni a gyermeknek a visszatartott tartásért. A gyermeknek a gyermektartás fizetését elmulasztó szülővel szembeni követelése a kötelezettség keletkezésének napjától számított öt év alatt évül el.

A kötelmi jogról szóló törvény (*Zakon o obveznim odnosima*) 226. cikke szerint az évente vagy rövidebb időközönként esedékes időközi kifizetések iránti követelések elévülési ideje az egyes kifizetések esedékességének időpontjától számított három év, függetlenül attól, hogy azok járulékos követelések-e (mint például a kamatok), vagy olyan követelések, amelyeknél maga a jog megszűnt (mint például a tartási követelések).

A kötelmi jogról szóló törvény 233. cikke szerint a jogerős bírósági határozatban, másik hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóság határozatában, perbeli egyezségben, másik hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságnál létrejött egyezségben vagy közjegyzői okiratban megállapított követelések elévülési ideje tíz év, beleértve azokat a követeléseket is, amelyek vonatkozásában a jogszabályok rövidebb elévülési időről rendelkeznek.

A kötelmi jogról szóló törvény 235. cikke szerint az elévülési idő nem kezdődik meg a szülők és gyermekek közötti viszonyban a szülői jogok megszűnéséig. A végrehajtásról szóló törvény (*Ovršni zakon*) 172. cikke szerint az alábbi vagyon nem vonható végrehajtás alá: jogszabályból eredő tartásként szerzett jövedelem, egészségkárosodásért, csökkent vagy elvesztett munkaképességért fizetett kompenzáció; a tartásra jogosult személy halála miatt kiesett tartásért fizetett kompenzáció; a fogyatékosági biztosítással kapcsolatos jogszabályoknak megfelelően a testi fogyatékoságért fizetett juttatásokból származó jövedelem; szociális juttatásokból származó jövedelem; ideiglenes állaskeresési járadékból származó jövedelem; eltartott gyermek után fizetett juttatásból származó jövedelem, amennyiben különleges szabályozás másként nem rendelkezik; ösztöndíjból vagy más hallgatói támogatásból származó jövedelem; elítéltek számára az általuk végzett munkáért fizetett díjazás a jogszabályból eredő tartással kapcsolatos követelések és az elítélt által elkövetett bűncselekmény által okozott kár megtérítésével kapcsolatos követelések kivételével; díjakból és jutalmakból származó jövedelem; anyasági vagy szülői támogatási célú kifizetések, amennyiben külön jogi aktus másként nem rendelkezik; külön jogszabályok értelmében a végrehajtás alól mentesülő egyéb jövedelem.

A végrehajtásról szóló törvény 173. cikke a következőképpen korlátozza a végrehajtást:

(1) A végrehajtásra kötelezett személy bérének végrehajtás alá vonása esetén a Horvát Köztársaságban érvényes nettó átlagbér kétharmadának megfelelő összeg mentesül a végrehajtás alól. A jogszabályból eredő tartási követelés, illetve az egészségkárosodás, csökkent vagy elvesztett munkaképesség okozta kár megtérítésével és a tartást fizető személy halála miatt kiesett tartás kompenzálásával kapcsolatos követelés behajtása érdekében foganatosított végrehajtás esetén megállapított összeg a Horvátországban érvényes nettó átlagbér fele, kivéve a gyermektartásként esedékes pénzeszközök behajtása érdekében foganatosított végrehajtás esetét. Ilyen esetekben a végrehajtás alól mentesülő összeg a (Horvátországban az előző évben jogi személyek által foglalkoztatott személyek) nettó átlagbér(ének) egynegyede.

Ha a végrehajtásra kötelezett személy a Horvátországban érvényes nettó átlagbérnél alacsonyabb bért kap, a bér kétharmada mentesül a végrehajtás alól. A jogszabályból eredő tartási követelés, illetve egészségkárosodás, csökkent vagy elvesztett munkaképesség okozta kár megtérítésével és a tartást fizető személy halála miatt kiesett tartás kompenzálásával kapcsolatos követelés behajtása érdekében foganatosított végrehajtás esetén megállapított összeg a végrehajtásra kötelezett személy nettó bérének a fele.

(3) Az e cikk (1) bekezdése szerinti „nettó átlagbér” kifejezés a Horvátországban jogi személyek által foglalkoztatott személyek részére a folyó év januárja és augusztusa közötti időszakban havi nettó bérként kifizetett, egy főre vetített, a horvát statisztikai hivatal (*Državni zavod za statistiku*) által meghatározott és a Horvát Köztársaság hivatalos közlönyében (*Narodne novine*, NN) legkésőbb a folyó év december 31-ig közzétett átlagos összeg. Az ily módon meghatározott összeg a következő évben alkalmazandó.

(4) E cikk (1) és (2) bekezdésének rendelkezései akkor is alkalmazandók a végrehajtásra, ha a bér helyett fizetett kompenzációra, a csökkentett munkaidőért fizetett kompenzációra, a csökkentett bérért fizetett kompenzációra, a nyugdíjra, a hivatásos katonák illetményére és a katonai szolgálatot teljesítő, tartalékos állományban lévő személyek illetményére, valamint a polgári és a hivatásos állományban rendszeres időközönként fizetett bármely egyéb pénzbeli jövedelemre – az e cikk (5) és (6) bekezdésében említett jövedelem kivételével – letiltást fogyanatosítanak.

(5) A fogyatékos személyek testi fogyatékosága miatt fizetett pénzbeli juttatásként vagy ápolási segélyként szerzett jövedelmére csak akkor fogyanatosítható letiltás, ha az jogszabályból eredő tartási követelés, illetve egészségkárosodás, csökkent vagy elvesztett munkaképesség okozta kár megtérítésével és a tartást fizető személy halála miatt kiesett tartás kompenzálásával kapcsolatos követelés behajtására irányul, mely esetben a megállapított összeg a szóban forgó jövedelem fele.

(6) A tartási szerződés és életjáradék-szerződés keretében szerzett jövedelemre, valamint az életbiztosítási szerződés keretében szerzett jövedelemre letiltás csak a jövedelem azon hányadára fogyanatosítható, amely meghaladja a tartásra szánt támogatás összegének kiszámításához használt tőkeösszeget.

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

A szociális ellátóközpontoknak nyilvántartást kell vezetniük a kiskorú gyermek tartásával kapcsolatos összes határozatról és perbeli egyezségről.

Ha egy szociális ellátóközpont gyermektartásra vonatkozó jogerős bírósági határozatot vagy perbeli egyezséget kap kézhez, írásban tájékoztatja a gyermekkel élő szülőt és a tartás fizetésére köteles szülőt vagy a családjogi törvény 288. cikkében hivatkozott, a bírósági határozat vagy a perbeli egyezés alapján tartás fizetésére köteles más személyt a jogairól és kötelezettségeiről.

E tájékoztatóban a szociális ellátóközpont az alábbiakról tájékoztatja a gyermekkel élő szülőt:

figyelmezteti a szülőt, hogy tájékoztatnia kell a szociális ellátóközpontot, ha a tartásra kötelezett személy nem teljesíti kötelezettségét rendszeresen és teljes mértékben; és

meghatározza azokat a feltételeket, amelyek mellett a gyermek átmeneti tartásra jogosult az átmeneti tartásra irányadó különös rendelkezésekkel összhangban.

A tájékoztatóban a szociális ellátóközpont felhívja a tartás fizetésére köteles szülő vagy a családjogi törvény 288. cikkében hivatkozott, a bírósági határozat vagy a perbeli egyezés alapján tartás fizetésére köteles más személy figyelmét az alábbiakra:

büntetőfeljelentést tesz azon tartásra kötelezett személy ellen, aki nem teljesíti tartási kötelezettségét az azon naptól számított tizenöt napon belül, amelyen tudomást szerez arról, hogy a tartási kötelezettség nem teljesül rendszeresen és teljes mértékben, és

a Horvát Köztársaság jogosult behajtani az átmeneti tartásra irányadó különös szabályozással összhangban megfizetett átmeneti tartás összegét.

13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

Ha egy szociális ellátóközpont gyermektartásra vonatkozó jogerős bíróság határozatot vagy perbeli egyezséget kap kézhez, tájékoztatja a gyermekkel élő szülőt azokról a feltételekről, amelyek mellett a gyermek átmeneti tartásra jogosult az átmeneti tartásra irányadó különös szabályozással összhangban. Az átmeneti tartásról szóló törvényben (*Zakon o privremenom uzdržavanju*) NN 92/14. sz.) rögzített feltételek szerint a horvát állampolgársággal és horvátországi lakóhellyel rendelkező gyermek jogosult átmeneti tartásra. Az említett törvény értelmében a gyermek a 18. életévét még be nem töltött és végrehajtható okirat alapján egy szülő által eltartandó személy.

A gyermek akkor jogosult átmeneti tartásra, ha a gyermektől külön élő szülő egészben vagy részben elmulasztja teljesíteni tartási kötelezettségét, és ha valószínűnek tűnik, hogy az e szülő ágán lévő nagyszülők nem járulnak hozzá a gyermektartáshoz legalább a törvényben az átmeneti tartás összegeként meghatározott összeggel.

Az átmeneti tartáshoz való jog mindaddig fennáll, amíg a tartásra kötelezett személy nem folytatja a tartás kifizetését legalább a törvényben az átmeneti tartás összegeként meghatározott összegben.

A gyermek összesen legfeljebb három évig jogosult átmeneti tartásra.

Az átmeneti tartás a jogszabályban rögzített minimális tartás 50 %-a. Az átmeneti tartás nem haladhatja meg a végrehajtható okirat által meghatározott tartási összeget.

Az átmeneti tartás összegének kifizetésével a Horvát Köztársaság a gyermek jogi helyzetébe lép, és a kifizetett átmeneti tartás összegének erejéig – minden más járulékos joggal együtt – átszállnak rá a tartás követelésével kapcsolatos jogok. A követelés behajtására irányuló – az említett törvény 25. cikkében hivatkozott – eljárásban a Horvát Köztársaságot az illetékes ügyészség képviseli.

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magán-szervezettől?

Igen. A tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló törvény értelmében a 4/2009/EK tanácsi rendelet végrehajtásáért felelős központi hatóság a szociális jóléért felelős minisztérium.

A 4/2009/EK tanácsi rendelet alapján felelős szervek a bíróságok és a szociális ellátóközpontok e szervek hatáskörével és illetékességével összhangban.

Ha a tartást beszedni kívánó fél Horvátországban tartózkodik, a kötelezett pedig másik tagállamban rendelkezik lakóhellyel, a fél a Horvát Köztársaság központi hatóságaként kijelölt demográfiai, családjogi, ifjúsági és szociálpolitikai minisztériumtól (*Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku*) kérhet segítséget.

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magán-szervezettel?

A központi hatósághoz és a 4/2009/EK tanácsi rendelet hatálya alá tartozó ügyekben való eljárásra hatáskörrel rendelkező szervekhez fordulhatnak.

A központi hatóság elérhetősége:

Demográfiai, Családjogi, Ifjúsági és Szociálpolitikai Minisztérium (*Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku*)

Trg Nevenke Topalušić 1

10000 Zagreb

Honlap: <http://www.mspm.hr/>

E-mail: ministarstvo@mdomsp.hr

Tel.: +385 1 555 7111

Fax: + 385 1 555 7222

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magán-szervezethez?

A 4/2009/EK tanácsi rendelet 55. cikke szerint abban az esetben, ha a kötelezett a Horvát Köztársaság területén tartózkodik, a kérelmet a Horvát Köztársaság központi hatóságának kell megküldeni a kérelmező tartózkodási helye szerinti állam központi hatóságán keresztül, a 4/2009/EK tanácsi rendelet 55. cikkének megfelelően.

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magán-szervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

A kérelmező tartózkodási helye szerinti állam központi hatósága továbbítja a kérelmet a demográfiai, családjogi, ifjúsági és szociálpolitikai minisztériumnak, amely a Horvát Köztársaságnak a 4/2009/EK tanácsi rendelet végrehajtásáért felelős központi hatósága.

A központi hatóság elérhetősége:

Demográfiai, Családjogi, Ifjúsági és Szociálpolitikai Minisztérium (*Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku*)

Trg Nevenke Topalušić 1

1000 Zagreb

Honlap: <http://mdomsp.gov.hr/>

E-mail: ministarstvo@mdomsp.hr

Tel.: +385 1 555 7111

Fax: +385 1 555 7222

16 Kötí-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

Igen.

17 Ha ezt a tagállamot nem kötí a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

Nem alkalmazandó.

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

A kérelmező felveszi a kapcsolatot a tagállam központi hatóságával, és költségmentességet kap a 4/2009/EK tanácsi rendelet hatálya alá tartozó területen a 44–47. cikkkel összhangban és – szükség esetén – a költségmentességről szóló törvény rendelkezéseinek alkalmazása mellett.

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

Sor került a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló törvény elfogadására (NN 127/2013. sz.), és a demográfiai, családjogi, ifjúsági és szociálpolitikai minisztérium lett kijelölve a 4/2009 tanácsi rendelet végrehajtásáért felelős központi hatóságként.

További információkért lásd:

1. családjogi törvény (*Obiteljski zakon*), NN 103/15. sz.
2. a végrehajtásról szóló törvény (*Ovršni zakon*), NN 112/12., 25/13., 93/14. sz.
3. a kollíziós jogról szóló törvény (*Zakon o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima*) NN 53/91., 88/01. sz.
4. a költségmentességről szóló törvény (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*), NN 143/2013. sz.
5. A tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK tanácsi rendeletet végrehajtó törvény (*Zakon o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 4/2009 u području nadležnosti, mjerodavnog prava, priznanja i izvršenja odluka te suradnji u stvarima koje se odnose na obveze uzdržavanja*), NN 127/2013. sz.
6. a polgári eljárásról szóló törvény (*Zakon o parničnom postupku*), NN 53/91., 91/92., 58/93., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 02/07., 84/08., 123/08., 57/11., 148/11., 25/13., 89/14. sz.
7. az átmeneti tartásról szóló törvény (*Zakon o privremenom uzdržavanju*), NN 92/14. sz.

Ez a webhely az Európa Önökért portál része.

Örömmel vesszük [visszajelzését](#) arról, hogy hasznosnak találta-e az oldalon szereplő információkat.

Your
Europe

This webpage is part of an EU quality network

Utolsó frissítés: 16/12/2020

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.